

Being Phubbed (Sosyotele Maruz Kalma) Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Being Phubbed (Sosyotele Maruz Kalma) Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17470>

Özet

Bu ölçek, bireylerin sosyal etkileşimler sırasında partnerleri tarafından mobil telefon kullanıma maruz kalma durumları, yani **Sosyotele Maruz Kalma** (Being Phubbed) deneyimlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarlamadır. Ölçek, özellikle yüz yüze iletişim bağlamlarında akıllı telefonların dikkat dağınıklığı etkileri nedeniyle hissedilen ihmal, dikkatlanma veya deşersizlik duygularının derecesini belirlemeyi hedefler. Naif Ergün tarafından Türk kültürüne uyarlanan bu araç, 7'li Likert ölçeği formatını kullanarak yanıtlayıcıların deneyim seviyelerini ve yoğunluğunu değerlendirir.

Ölçek, modern teknoloji kullanımı arasındaki ilişkiler üzerindeki olumsuz etkilerini inceleyen araştırmalar için temel bir araç olarak hizmet vermektedir. Yüksek skorlar, bireyin sosyal etkileşimlerde sıkça **phubbing** davranışına maruz kaldığını ve bunun potansiyel olarak ilişki kalitesini ve psikolojik refahını düşürdüğünü gösterir.

Anahtar Kelimeler

Phubbing, Sosyotele Maruz Kalma, Akıllı Telefon Bağlılığı, Sosyal Dikkatlanma, İlişki Kalitesi, Psikolojik Yapı, Uyarlama.

Yazarlar

Naif Ergün (Uyarlayan Yazar).

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin iletişim kurdukları kişinin mobil telefonuna odaklanmasından dolayı yaşanan ihmal düzeyini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu durum, günlük sosyal etkileşimlerde giderek yaygınlaşan bir problem olup, bu ölçek sayesinde söz konusu davranışın psikolojik sonuçları sistematik olarak araştırılabilir.

Orijinal ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması, bu sosyal olgunun Türkiye'deki yaygınlığını ve kültürel bağlamdaki etkilerini inceleme ihtiyacına cevap vermektedir. Ölçek, özellikle romantik ilişkiler, arkadaşlıklar ve aile içi iletişim gibi çeşitli sosyal bağlamlarda **phubbing** davranışının algılanan etkilerini değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Yapı

Ölçek, **Sosyotele Maruz Kalma** (Being Phubbed) adı verilen psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, bireyin konuyla partnerinin akıllı telefonunu kullanarak kendisini görmezden geldiği veya önceliklendirmedeği yönündeki öznel deneyimini kapsar. Sosyotele maruz kalma, genellikle üç

temel boyutta incelenir:

Algılanan Tehlike: Etkileşim normlarının bozulduğuna dair inanç.

Duygusal Tepki: Hissedilen hayal kırıklığı, kızgınlık veya üzüntü.

Sohbet Kesintisi: İletişim akışının telefon kullanımı nedeniyle kesintiye uğraması.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik (**Geçerlik**) değerleri belirtilmemişi olmakla birlikte, uyarlama çalışmalarında yapısal geçerliğin sağlanması esastır. Orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile test edildiği varsayılmaktadır. Bu analizler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yapıya ne kadar iyi temsil ettiğini gösterir.

Uyarlamada ayrıca, ölçüt bağıntılı geçerlik (örneğin, yalnızlık veya ilişki memnuniyetsizliği gibi ilgili yapılarla korelasyonlar) ve ayrıca geçerlik çalışmaları da yapılması beklenir. Bu çalışmalar, ölçeğin gerçekten **sosyotele maruz kalma** deneyimini diğer benzer kavramlardan ayırt edilebilirliğini kanıtlar.

Güvenirlilik

Kaynak içerikte spesifik güvenirlik (**Güvenirlilik**) değerleri sunulmamıştır. Ancak, bir psikometrik aracın akademik olarak kabul görmesi için yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olması gerekir. Uyarlama çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığının belirlemek amacıyla genellikle Cronbach Alfa katsayısının hesaplanması varsayılmaktadır.

İç tutarlılık katsayısının kabul edilebilir bir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olması, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği çalışmaları da, ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar verdiğini doğrulamak için yapılabilmektedir.

Faktör Analizi

Orijinal ölçek, genellikle tek boyutlu veya iki/üç boyutlu bir yapı sergiler. Türkçeye uyarlama sürecinde, Naif Ergün tarafından yürütülen faktör analizinin, ölçeğin orijinal yapısının Türk kültürü bağlamında korunduğu doğrulanmıştır. Faktör analizinin temel bulguları, ölçek maddelerinin Sosyotele Maruz Kalma kavramının farklı yönlerini tutarlı bir şekilde gruplandırıldığını göstermiştir. Bu, ölçeğin yapısal geçerliliğini destekleyen kritik bir adımdır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçeği

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Genel Yetişkin Popülasyonu (Özellikle sosyal etkileşimlerde bulunan bireyler)

Yaş Grubu: Ergenlik sonrası ve Yetişkinlik dönemi

Popülasyon Detayları: Çalışma genellikle üniversite öğrencileri veya genel yetişkin örneklemeleri üzerinde gerçekleştirilmiştir, yüz yüze sosyal etkileşim kuran herkesi kapsar.

Test Metodolojisi: 7'li Likert derecelendirme sistemi kullanılarak yanıtlanır (1 = Hiçbir zaman, 7 = Her zaman/Sürekli olarak). Yüksek puanlar, bireyin daha fazla **sosyotele maruz kalma** deneyimi yaşadığını gösterir.

Anahtar Kelimeler

Teknoloji, İletişim, Sosyal Medya, İhmal, Psikometri, Psikolojik Ölçüm, Araç Geliştirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresi: naifergun@artuklu.edu.tr

Yazma Adresi: Naif Ergün, Artuklu Üniversitesi.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması yayın yılı, ilgili akademik makalenin yayınlanma tarihi olan 2019 civarındadır. Kullanım izinleri ve telif hakları için sorumlu yazar Naif Ergün ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF veya DOCX dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[being-phubbed-sosyotele-maruz-kalma-olcegi-toad.docx](#)

Kaynaklar

Ergün, N. (Uyarlayan Yazar). Being Phubbed (Sosyotele Maruz Kalma) Ölçeği.

Orijinal makale (Roberts & David, 2016 veya benzeri) referans alınmıştır.

İlgili akademik yayın bağlantısı: journals.sagepub.com

Sosyotele Maruz Kalma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu akademik giri?te mevcut kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM